

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121201639
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5121201639.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členov Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Martiny Mochnáčovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ G. N., nar. XX.XX.XXXX, 2/ S. N., nar. XX.XX.XXXX, 3/ T. N., nar. XX.XX.XXXX, 4/ S. N., nar. XX.XX.XXXX a 5/ N. N., nar. XX.XX.XXXX, všetky trvale bytom S. C. XXX/X, XXX XX U. U., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Žilina, deti rodičov: matka W. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. C. XXX/X, XXX XX U. U., zastúpená JUDr. Zdenkou Hruškovou, advokátkou so sídlom Makovického 7, 010 01 Žilina, IČO: 42 073 057 a otec S. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX/XX, XXX XX U. U., zastúpený JUDr. Annou Kecerovou Veselou, advokátkou so sídlom Námestie SNP 2/2, 015 01 Rajec, IČO: 37 908 928, o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva rodičov, v štádiu rozhodovania o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 30P/33/2021-76 zo dňa 03.06.2021, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 30P/33/2021-76 zo dňa 03.06.2021 mení tak, že nariaďuje nasledovné neodkladné opatrenie:

Zveruje maloleté deti G. N., S. N., T. N., S. N. a N. N. do osobnej starostlivosti matky.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej G. N. sumou 50,- eur mesačne, maloletého S. N. sumou 50,- eur mesačne, maloletého T. N. sumou 50,- eur mesačne, maloletého S. N. sumou 50,- eur mesačne a maloletej N. N. sumou 50,- eur mesačne, so zročnosťou vždy do konca kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí.

Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou G. N. každý páry týždeň v kalendárnom roku od štvrtka 15.00 hod. do piatka 18.00 hod. a každý nepáry týždeň v kalendárnom roku od soboty 09.00 hod. do nedele 18.00 hod.

Otec je oprávnený stýkať sa s maloletými: S. N., T. N., S. N. a N. N. každý páry týždeň v kalendárnom roku vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepáry týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 09.00 hod. do 12.00 hod. a v nedeľu od 15.00 hod. do 18.00 hod.

Otec je povinný v čase začiatku styku maloleté deti prevziať od matky v mieste bydliska maloletých detí a po skončení styku odovzdať matke v mieste bydliska maloletých detí. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom pripraviť, v čase začiatku styku maloleté deti otcovi odovzdať v mieste bydliska maloletých detí a po skončení styku maloleté deti od otca prevziať v mieste bydliska maloletých detí.

Rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po jej vzniku.

Vo zvyšnej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým uznesením postupom podľa ust. § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ust. § 366 CMP a ust. § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) dočasne zveril maloletého S., maloletého T., maloletého S. a maloletú N. do osobnej starostlivosti matky. Zároveň týmto uznesením dočasne zveril maloletú G. do osobnej starostlivosti otca. Matke uložil povinnosť platiť výživné na maloletú G. vo výške 30,- eur mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca maloletého dieťaťa, počnúc dňom riadenia tohto rozhodnutia. Otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého S. vo výške 30,- eur mesačne, na maloletého T. vo výške 30,- eur mesačne, na maloletého S. vo výške 30,- eur mesačne a na maloletú N. vo výške 30,- eur mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom nariadenia tohto rozhodnutia. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou G. každý páry týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

a že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým S., maloletým T., maloletým S. a maloletou N. každý nepáry týždeň v sobotu a v nedeľu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý páry týždeň vo štvrtok a piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod. Ďalej okresný súd rozhodol, že matka maloletú G. prevezme od otca v mieste bydliska maloletého dieťaťa a po skončení stretnutia odovzdá otcovi v mieste bydliska maloletého dieťaťa. Otcovi uložil povinnosť maloleté dieťa na stretnutie s matkou pripraviť a v určenom čase jej ho v mieste bydliska maloletého dieťaťa odovzdať. Zároveň rozhodol, že otec maloletého S., maloletého T., maloletého S. a maloletú N. prevezme od matky v mieste bydliska maloletých detí a po skončení stretnutia odovzdá matke v mieste bydliska maloletých detí. Matke uložil povinnosť maloleté deti na stretnutie s otcom pripraviť a v určenom čase mu ich v mieste bydliska maloletých detí odovzdať. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol. Napokon rozhodol, že neodkladné opatrenie platí na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že rodičia maloletého dieťaťa sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti. Dňa 24.02.2021 bol na súd podaný návrh matky na rozvod manželstva a úpravu práva povinnosti k maloletým deťom na čas po rozvode. Matka k návrhu pripojila dohodu rodičov o úprave práv a povinnosti k maloletým deťom na čas po rozvode zo dňa 17.02.2021, ktorú podpísali obaja rodičia. Dohodli sa v nej, že maloleté deti sa zverujú do osobnej starostlivosti matky, pričom zároveň vymedzili aj výšku výživného, ktoré bude platiť otec. Zároveň sa dohodli, že styk s deťmi sa neupraví. Okresný súd po preskúmaní návrhu matky, vyjadrenia otca a správy kolízneho opatrovníka, dospel k záveru, že je potrebné bezodkladne upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom z dôvodu, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, navzájom si vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplnia, a preto úprava práv a povinností je jednoznačne v záujme maloletých detí. Aktuálne starostlivosť o štyri maloleté deti zabezpečuje matka a otec zabezpečuje starostlivosť o maloletú G., ktorú žiadal zveriť do svojej starostlivosti. Podľa názoru okresného súdu a s prihliadnutím na správu kolízneho opatrovníka a na prebiehajúce poradenstvo na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Žilina, bolo v záujme maloletej G., aby bola dočasne zverená do osobnej starostlivosti otca a ostatné maloleté deti boli dočasne zverene do osobnej starostlivosti matky. Kolízny opatrovník v správe z prešetrenia pomerov neuviedol žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti a ani v starostlivosti otca o maloletú G. neboli zistené nedostatky. Z uvedeného dôvodu okresný súd dočasne zveril maloletých S., T., S. a N. do osobnej starostlivosti matky a maloletú G. do osobnej starostlivosti otca. Pri rozhodovaní o výške výživného, ktoré je povinný platiť rodič na maloleté deti, vychádzal okresný súd zo záveru, že je v schopnostiach a možnostiach matky aj otca platiť výživné na hranici minimálneho výživného (aktuálna výška minimálneho vyžívaného je 29,42 eur), a preto návrh vo zvyšnej časti zamietol. Poukázal zároveň na to, že vo veci samej bude podrobné skúmať možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré budú základom pre určenie výživného povinnému rodičovi. Okresný súd zároveň upravil styk rodičov s maloletými deťmi, pričom zohľadňoval aj potrebu rozvíjania vzájomných súrodeneckých väzieb. Otec s matkou navrhovanou úpravou styku každý páry týždeň od piatka 16.00 hod. do nedele 15.00 hod. nesúhlasil, keďže vzhľadom na vek detí mal za to, že prítomnosť matky je minimálne pri maloletej N. nevyhnutná počas celého realizovania styku s deťmi, a preto žiadal stretnutia s deťmi častejšie na pár hodín za prítomnosti matky. Okresný súd preto upravil styk detí s otcom v súlade s týmto konštatovaným záverom, a to bez prespatia detí u

otca a bez prítomnosti matky, aby sa predišlo zbytočným konfliktom medzi rodičmi a súčasne, aby bolo zabezpečené aj vzájomné stretávanie maloletých detí zverených do starostlivosti matky s maloletou G.. Stretávanie otca s deťmi je jeho právom, nie je to jeho povinnosť. Okresný súd napokon uzavrel, že po vykonanom dokazovaní môže vo veci samej upraviť aj rozsiahlejší styk otca s maloletými deťmi.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá nesúhlasila s napadnutým rozhodnutím v časti zverenia maloletej G. do starostlivosti otca, v časti výšky výživného na maloletých S., T., S. a N. a v časti úpravy stretávania matky s maloletou G.. Uviedla, že okresný súd nemal dostatočné predpoklady na vydanie rozhodnutia, ktorým sa zasahuje do jej práv ako matky, ako aj do práv maloletej G. a v neposlednom rade nepriamo negatívne aj do súrodeneckých väzieb a vzťahov. Na uvedenom nič nemení dočasnosť uvedeného rozhodnutia, keďže do vydania právoplatného rozhodnutia vo veci samej môže byť situácia nezvratná, vzťah dcéry k matke definitívne degradovaný a súrodenecké väzby vymiznuté. Zverenie maloletých do dvoch rôznych výchovných prostredí bude podnecovať súrodencov k vzájomnému odmietaniu, či dokonca nevraživosti. Uvedené tendencie začala po odlúčení pozorovať na maloletej G.. Otec už teraz nepriaznivo ovplyvňuje maloletú G., manipuluje ju, očierňuje matku pred maloletou, a to za pomoci svokry (otcovej matky). Práve v ranom veku si deti vytvárajú pevné súrodenecké väzby, učia sa spolu navzájom žiť, žijú v rovnakom prostredí, vedia takmer všetko o tom druhom, zdieľajú rovnaké radosti i problematickejšie situácie, a tým sa vytvárajú silné súrodenecké putá. Zdôraznila, že chce, aby sa deti mali rady, pomáhali si a nie aby medzi sebou bojovali, odmietali sa alebo si boli úplne ľahostajné. Poukázala na obsah rozsudku Krajského súdu v Nitre spis. zn. 7CoP/58/2016 zo dňa 15.12.2016, podľa ktorého v prípade maloletých súrodencov je nežiadúce a nevhodné a vo väčšine prípadov aj v ich neprospech, aby sa pri rozhodovaní o zverení do osobnej starostlivosti rozdeľovali. Rozdelenie maloletých súrodencov musí byť vždy odôvodnené výnimočnými okolnosťami. Matka zdôraznila, že v danom prípade žiadne výnimočné okolnosti, aby bola maloletá G. odtrhnutá od svojich súrodencov, neexistujú. Všetky deti vyrastali sústavne spolu, nie je zrejmé, či si otec svojím nevhodným pôsobením na G. uvedomuje, že nedegraduje len vzťah maloletej k matke, ale zároveň ničí súrodenecké puto, ktoré nikdy nebude také, ako keď súrodenci vyrastajú od raných fáz spolu. Okresný súd bezdôvodne uveril tvrdeniam otca, že dcéra odmieta matku, avšak v prípade G. ide len o päťročné dieťa, ktoré buď klamstvám otca uverilo alebo ju zastrašuje, kupuje si ju, či inak psychologicky spracúva. Okresný súd úplne opomenul, že dieťa je na matku naviazané, od narodenia sa oň starala, otec sa deťom viac-menej nevenoval, G. mala z otca naopak strach. Vždy, keď po ňu prišla, mnohokrát jej otec nedovolil vyjsť von alebo ju posielal dovnútra, nedával ju k telefónu, keď vie, že má matka prísť, dáva ju k susedom, ktorí majú syna v jej veku. Okresný súd mohol pred rozhodnutím o neodkladnom opatrení vypočuť účastníkov, či vykonať iné dôkazy. Dcéra chcela byť s matkou, otec si bol toho vedomý a z tohto dôvodu aj uzavreli rodičovskú dohodu, že všetky deti budú zverené matke. Okresný súd sa nemal uspokojiť s vyjadrením otca, že dcéra údajne nechce ísť k matke, a to mal byť dôvod, aby bolo päťročné dieťa zverené otcovi. Na uvedenom nič nemení ani názor kolízneho opatrovníka, ktorý dcéru odporučil zveriť otcovi. Ďalej matka poukázala na to, že otec sa o maloletú G. nevie postarať, aj kolízny opatrovník mal vedomosť o tom, že kým chodí otec pracovať denne 2-3 hodiny, stará sa o maloletú stará matka. Otec nedodržiava dcérin režim spánku, necháva ju hore až do 22.00 hod., hoci pri matke musela spať už o 19.00 hod. Je nemysliteľné, aby bola G. zverená otcovi, hoci už teraz je jasné, že starostlivosť o ňu bude zabezpečovať iná osoba, a to matka otca maloletej. Počas dvoch dní, ako navrhovala upraviť styk, by to mohlo byť ešte akceptovateľné, keby otcovi vypomohla jeho matka, ale je to neprípustné, aby tak tomu bolo počas celého času zverenia dieťaťa otcovi. Poukázala na to, že otec je prchký a nevypočítavý, holdoval alkoholu a najmä sa to prejavilo, keď si uvedomil, že návrh na rozvod matka skutočne podáva a že to myslí vážne, v dôsledku čoho ju zbil tak, že zdravotné problémy jej pretrvávajú dodnes. Otcovi nejde o záujem maloletého dieťaťa, jeho snahou je len pretrhnúť puto medzi matkou a dieťaťom a ide o odplatu voči matke. Ďalej matka poukázala na veľmi úzky rozsah styku s maloletou G., o ktorom rozhodol okresný súd, keďže v zmysle rozhodnutia by sa mala s dcérou vidieť raz za dva týždne od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Poukázala na to, že doteraz bola s dcérou v sústavnom dennodennom kontakte, pričom ona sa o ňu aj reálne starala, venovala sa dieťaťu, pričom otec málo pomáhal. Uvedené okolnosti znamenajú, že v danom prípade už došlo k podstatnému zvratu v živote G., na ktorý nie je pripravená. Navyše je jednostranne ovplyvňovaná otcom a starou matkou, matka jej nemá možnosť nič detsky prijateľným spôsobom vysvetliť. Ide o veľmi malé dieťa nepripravené na to, aby vedelo vyjadriť svoj názor, pokiaľ jej otec svoj názor vnucuje. Aj otec navrhoval, aby matka mala s maloletou G. neobmedzený styk. Okresný súd mal preukázané, že zamestnávateľ nepredložil matke pracovný pomer, a teda má možnosť sa starať o dcéru. Nie je dôvod, aby otec nechával dieťa v starostlivosti svojej matky, kým pracuje, ale je vhodné, aby vtedy zabezpečovala

starostlivosť o dieťa matka. Otec takto pracuje denne, nie ako uviedol 2-3 hodiny, býva v práci aj 8 hodín a dcéru si niekedy berie so sebou alebo ju zavezie k matke do U. U. okolo 06.00 hod. ráno. Otec tvrdil, že má pre dcéru vybavenú Materskú školu v A., ale dcéru prijali aj do Materskej školy v A., takže ani v tomto smere nebude problém, pokiaľ ide o starostlivosť o dieťa. Pokiaľ by súd nebol stotožnený s takouto úpravou styku, matka navrhla, aby popri úprave styku v zmysle neodkladného opatrenia jej bolo umožnené stretávať sa s maloletou aj každý nepárny týždeň od utorka od 09.00 hod. do stredy do 18.00 hod. Pri stretnutí s dcérou v dňoch 05.06.2021 až 06.06.2021 jej maloletá povedala, že chce ísť s ňou a akonáhle sa priblížil otec, začala znovu hovoriť, že s ňou nechce ísť. Z uvedeného je jasné, že pred otcom sa maloletá bojí prejavíť, čo chce, že otec jej vnucuje aby hovorila, že nechce byť s matkou, avšak toto nie je jej slobodné pranie. Pri stretnutí so súrodencami ich maloletá objímala, hrali sa spolu, behali spolu. V nedeľu podvečer, keď mala ísť naspäť k otcovi, jej maloletá povedala, že chce zostať u nej. Ostatné deti boli smutné, utekali k autu, keď G. odchádzala a táto bola celá smutná. Naopak otec s uvedeným vyjadril nesúhlas, načo sa maloletá rozplakala, začala sa zajakávať, objímala matku, tísila sa k nej a s plačom opakovala, že chce byť s maminkou. S otcom sa napokon dohodli, že si ju ponechá ešte aj v pondelok. Pokiaľ ide o výšku výživného, okresný súd mal prihliadať na rodičovskú dohodu, ktorá bola predložená v rozvodovom konaní. Okresný súd odôvodnil svoj postup tým, že otec poberá invalidný dôchodok, avšak prehliadol to, že okrem toho aj denne pracuje. Potvrdil to otec a aj kolízny opatrovník. Matka ďalej žiadala, aby rodičom a maloletej G. bolo uložené výchovné opatrenie zúčastniť sa psychologického poradenstva, čo mal súd urobiť ex offo po tom, čo zistil stav vecí. Otec dieťa podľa všetkého manipuluje a zastráňa a je zrejme, aj vzhľadom na doterajšie správanie otca, že otec sa bude snažiť aj naďalej ničiť väzby, ktoré má maloletá k matke, hoci pred súdom bude verbalizovať niečo iné. Otec maloletej sa snaží dosiahnuť stav, aby dcéra si od matky odvykla a aby jej vzťah k nej úplne zanikol, pričom si zrejme neuvedomuje negatívny vplyv svojho neuváženeho konania na dcéru, a teda existuje reálny predpoklad, že vzhľadom na útlý vek dcéry si táto zvykne na to, že vyrastá bez matky a nebude mať o ňu záujem, odcudzí sa od nej a matka si k dcére už do budúcnosti nebude môcť nájsť cestu.

4. Matka tak navrhovala, aby odvolací súd zveril maloletú G. do jej starostlivosti s tým, že výživné na všetky maloleté deti bude určené v zmysle rodičovskej dohody predloženej v rozvodovom konaní, eventuálne navrhovala (teda v prípade, že by maloletá ostala zverená do osobnej starostlivosti otca), aby jej bolo umožnené stretávať sa s maloletou G. každý párny týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň od utorka od 09.00 hod. do stredy do 18.00 hod. Zároveň navrhla rozhodnúť aj v tomto eventuálnom prípade o výživnom na maloletých S., T., S. a N. v súlade s obsahom rodičovskej dohody. Napokon v tomto eventuálnom prípade navrhla, aby otcovi, matke a maloletej G. bolo uložené výchovné opatrenie podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení, a to na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Žilina v rozsahu minimálne 40 hodín po dobu 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že styk maloletých detí S., T., S. a N. od vydania uznesenia o neodkladnom opatrení neprebíha, keďže otec nemá osobné motorové vozidlo, aby si od matky prevzal maloleté deti a premiestňovať maloleté deti autobusom od matky je pre neho náročné. Stretávanie maloletej G. s matkou sa realizuje v zmysle vydaného uznesenia. Otec uviedol, že maloletú G. však musí prehovárať, aby išla k matke. Matka uviedla, že samotná maloletá G. počas víkendu v dňoch 05.06.2021 až 06.06.2021 požiadala matku, či by mohla u nej prespať do pondelka. Po vzájomnej dohode rodičov, maloletá prespala u matky do pondelka dňa 07.06.2021.

6. Otec vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť ako vecne správne. Uviedol, že tvrdenia matky o nepriaznivom ovplyvňovaní maloletej G. sú nepravdivé. Maloletá žije s otcom v rodinnom dome, v ktorom žila spolu s oboma rodičmi a súrodencami ako rodina. V dome, kde býva, má svoju izbu, v ktorej bývajú aj jej súrodenci v čase, keď prídu k otcovi. Otec spáva v kuchyni na gauči tak, ako aj počas doby, keď žil v spoločnej domácnosti s matkou detí, obaja spávali na gauči v kuchyni a deti v izbe. Podľa názoru otca je výchovné prostredie, v ktorom žije maloletá G. v poriadku. Maloletá má k súrodencom dobrý vzťah, tento nie je narušený oddeleným bývaním od ostatných súrodencov. Otec sa nestotožnil s názorom matky, že rôzne výchovné prostredia budú mať za následok vzájomné odmietanie súrodencov, prípadne nevráživosť medzi nimi. Podľa názoru otca práve matka robí rozdiely medzi deťmi, ktoré jej súd zveril do osobnej starostlivosti, a maloletou G.. Maloletá G. sa otcovi sťažovala, že brat S. jej povedal, že nie je jeho sestra. Mrzelo ju to, preto otec riešil vzniknutú situáciu s matkou, ktorá uviedla, že synovi dohovorie. Tiež sa maloletá G. sťažovala, že keď je u matky, ona sa musí starať o sestru N., jej mama s priateľom sa jej nevenujú. Bratia jej povedali, že mama s priateľom spolu veľa pijú. Z uvedených dôvodov k matke nerada chodí a chce zostať bývať s otcom.

Nie je pravdivé tvrdenie, že počas života v spoločnej domácnosti sa o deti starala prevažne matka. Starostlivosť o deti totiž zabezpečovali rodičia spoločne a v čase, keď si matka našla zamestnanie ako predavačka v Žiline v predajni Billa (august 2020 až február 2021), chodila do práce na 12-hodinové zmeny, kedy zabezpečoval starostlivosť o deti najmä otec, pripravoval deťom jedlo, nakupoval, varil, hral sa s deťmi, pral a pod. Tiež nie sú pravdivé tvrdenia, že by otec nerešpektoval spánkový režim maloletej G.. Nie je pravdou, že by bola maloletá naviazaná na matku, má rovnako rada oboch rodičov a z vlastnej vôle sa rozhodla bývať spolu s otcom. Otec s ohľadom na svoj zdravotný stav pracuje len obmedzene a len preto, aby zabezpečil finančné prostriedky potrebné na výživné pre deti. V čase, keď pracuje, o maloletú G. sa stará jeho matka. Od 02.09.2021 zabezpečil pre maloletú G. Materskú školu v F. H., o čom predložil dôkaz. Nesúhlasil s výškou výživného na maloleté deti, ktorú navrhla matka, keďže zo zdravotných dôvodov je obmedzený vo výkone práce. Má problémy s chrbticou, absolvoval viaceré operácie, poberá invalidný dôchodok vo výške 332,50 eur mesačne, iné príjmy nemá, nevlastní žiaden majetok. Býva s maloletou v prenajatou rodinnom dome, pričom nájomné predstavuje s poplatkami za energie spolu 370,- eur mesačne. Okrem toho platí na ostatné maloleté deti výživné v sume 30,- eur mesačne na každé dieťa. Otec zo svojho invalidného dôchodku pokryje len časť nákladov na bývanie, ostatné náklady na živobytie a výživné mu pomáha financovať matka, ktorá zabezpečuje nákup potravín a drogerie, a sestra, ktorá dopláca náklady na bývanie, náklady na telefón, cestovné a ostatné náklady podľa potreby. Matka poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky na všetky deti, teda aj na maloletú G., ktorá je v osobnej starostlivosti otca.

7. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že pokiaľ by bolo pravdivé to, čo uviedol otec vo vyjadrení, potom by nesúhlasil v rámci rodičovskej dohody so zverením maloletej G. matke a tiež ani s výškou výživného. Žiaden nátlak na neho nevyvíjala, práve naopak, bol to on, ktorý na ňu fyzicky zaútočil a doslova ju dobil, keď ho oboznámila s návrhom na rozvod, čo následne nahlásila na políciu. Problém s alkoholom má otec, nie matka, ktorá nebýva opitá. Nie je pravdou, že by S. povedal G., že nie je jeho sestra. Syna sa viackrát na to pýtala a povedal jej opak, že sa spolu hrali a že ju majú všetci radi, čím myslel súrodencov. Naposledy, keď bola G. u matky v dňoch 17.07.2021 až 18.07.2021, sa deti sústavne držali pri G., užívali si to, že je s nimi, pretože inak im chýba. Pri odchode bola aj smutná G., bolo na nej vidieť, že sa podriaďuje nútenému stavu, chcela ostať u matky. Neverí, že by jej S. povedal to, čo tvrdí otec, avšak pokiaľ sa tak stalo, ide o jasný dôkaz toho, že rozdeliť deti nebolo šťastné riešenie a je spôsobilé úplne zlikvidovať vzťahy medzi súrodencami. Nie je pravdou, že by sa otec staral o deti v čase, keď pracovala v predajni Billa. Pokiaľ potrebovala vypomôcť, urobili tak jej príbuzní alebo známi, svokra vôbec. Matka poukázala na to, že otec na G. kričí a býva aj agresívny. O klamstvách otca svedčí tiež rozporná argumentácia v jednotlivých podaniach, keď najskôr tvrdil, že G. nechce ísť s matkou, pretože sa údajne bojí jej partnera, následne otec uvádzal, že ju chce odbremeniť od starostlivosti o G., teraz otec tvrdí, že sa údajne G. musí starať o sestru N. a matka sa s partnerom maloletej nevenujú a dokonca, že údajne pije. V súčasnosti styk s maloletou G. prebieha tak, ako nariadil súd a otec jej odmieta dcéru dávať nad rámec toho, o čom bolo rozhodnuté. Dcére zakázal telefonovať s matkou, matka nemá žiadne informácie o dieťati. Navyše výživné otec neplatí načas a tvrdenie o tom, že matka poberá rodinné prídavky na maloletú G. sa nezakladá na pravde. Poukázala tiež na to, že otec aktuálne žije v prenajatom dome, čiže nemožno hovoriť o nejakej stálosti prostredia, v ktorom maloletá vyrastá. Zopakovala, že otec pracuje, venuje sa stavebným a búracím prácam, a keďže matka je aktuálne stále doma, môže sa o dieťa postarať. Otec má príjem aj popri dôchodku, inak by nedokázal uspokojovať svoje potreby, okrem toho je tuhý fajčiar, čo ide tiež do peňazí popri spomínanom alkohole. Jeho matka má sama nízky dôchodok a okrem neho má ďalšie 3 svoje deti a 1 vnúča. Keď spolu žili v domácnosti nevypomáhala im finančne. Rovnako to platí aj pre sestru otca. Podľa názoru matky sa mal okresný súd zaoberať tiež obsahom uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Žiline zo dňa 08.04.2021, z ktorého vyplýva, že otec potvrdil, že pod vplyvom alkoholu na ňu zaútočil. Z uvedeného je zjavné, že nie je možné takejto osobe zveriť maloleté dieťa, a to ani dočasne.

8. Odvolaciemu súdu už neboli následne doručené žiadne ďalšie podania účastníkov, resp. ich zástupcov.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), po zistení, že odvolanie matky bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 a 2 CMP), včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom [§ 355 ods. 1 a § 357 písm. d) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP], bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 329 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, preskúmal napadnuté

uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a napadnuté uznesenie okresného súdu v zmysle ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zmenil tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

10. V posudzovanej veci bol dňa 24.02.2021 okresnému súdu doručený návrh matky na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností manželov k maloletým deťom na čas po rozvode. K návrhu bola pripojená dohoda rodičov o úprave ich práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode uzavretá dňa 17.02.2021 a podpísaná oboma rodičmi. Matka a otec sa dohodli, že všetky maloleté deti budú zverené matke s tým, že otec bude prispievať na výživu maloletej G. sumou 80,- eur mesačne, na výživu maloletého S. sumou 70,- eur mesačne, na maloletého T. sumou 60,- eur mesačne, na maloletého S. sumou vo výške 60,- eur mesačne a na maloletú N. sumou vo výške 50,- eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí. Rodičia sa zároveň dohodli, že styk s deťmi sa neupraví.

11. Následne otec vo vyjadrení k návrhu na rozvod zo dňa 07.04.2021 vyslovil požiadavku na zverenie maloletej G. do jeho starostlivosti, a to s odôvodnením, že táto nie je odkázaná na starostlivosť matky, ako je to v prípade ostatných maloletých detí.

12. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Žilina zo dňa 22.04.2021 vyplýva nesúhlas otca s rozvodom manželstva s tým, že rodičovskú dohodu, ktorá je súčasťou návrhu na rozvod, podpísal pod nátlakom manželky. Poukázal na to, že jeho príjem pozostáva z invalidného dôchodku vo výške 332,50 eur. Finančne mu vypomáha jeho sestra a tiež jeho matka a zároveň si brigádnicke privyrába s tým, že jeho zárobok predstavuje 150,- až 200,- eur mesačne. Zo správy tiež vyplýva, že maloletá G. je od 27.03.2021 v starostlivosti otca. V správe sa konštatuje, že neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté deti.

13. Dňa 06.05.2021 doručila matka okresnému súdu návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu, pričom zároveň navrhla nariadiť neodkladné opatrenie. Matka navrhovala, aby všetky deti boli dočasne zverené do jej starostlivosti s tým, že otec bude prispievať na výživu maloletej G. sumou 100,- eur mesačne, maloletého S. sumou 100,- eur mesačne, maloletého T. sumou 100,- eur mesačne, maloletého S. sumou 100,- eur mesačne a maloletej N. sumou 80,- eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zároveň navrhla, aby súd upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec by bol oprávnený stretávať sa s maloletými párnymi týždeň od piatka 16.00 hod. do nedele 15.00 hod. s tým, že by maloletých prevzal v mieste bydliska matky a po skončení styku bol povinný maloletých odovzdať v mieste bydliska matky.

14. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Žilina zo dňa 20.05.2021 vyplýva, že v uvedenom čase maloletá G. bývala s otcom s tým, že ostatné maloleté deti boli u matky. Otec podľa správy argumentoval tým, že maloletá G. sa bojí partnera matky. Obaja rodičia si dohodli termín konzultácie na Referáte poradensko-psychologických služieb na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Žilina na 02.06.2021.

15. Otec vo vyjadrení k návrhu na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu zo dňa 20.05.2021 okrem iného uviedol, že nesúhlasí so zverením maloletej G. do výlučnej starostlivosti matky, keďže maloletá nechce byť s matkou. Keď ju matka donesie k nemu, je plačlivá, ukludní sa až po odchode matky a pri odovzdávaní robí scény, strašne plače a už viackrát bol nútený privolať k odovzdaniu hliadku polície, o čom boli aj spísané úradné záznamy. Mal za to, že vzhľadom na vek detí je nevyhnutná prítomnosť matky pri realizácii styku. Nebránil sa ani takému rozhodnutiu, že deti bude mať napr. každý pondelok, stredu, piatok, sobotu a nedeľu od 15:00 do 18:00 hod. a potom deti odovzdá späť k matke, aby mali svoj pokoj a v klude sa uložili a vyspali.

16. Z dôkazov, ktoré predložila matka v odvolacom konaní, vyplýva, že rozhodnutiami Materskej školy A., č. XXX U., zo dňa 02.06.2021 boli G. N. a S. N. prijatí na predprimárne vzdelávanie, a to od 01.09.2021.

17. Odvolací súd považuje za potrebné vo všeobecnosti poukázať na to, že rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení nepredstavuje rozhodnutie vo veci samej, ale jedná sa spravidla o rozhodnutie súdu v určitom štádiu konania vo veci samej. Dokazovanie v konaní o nariadení neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom

v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

18. Treba zdôrazniť, že ustanovenia Zákona o rodine (§ 24, § 25, § 36 ods. 1), dávajú rodičom, ktorí spolu nežijú, možnosť dohodnúť sa o úprave ich rodičovských práv a povinností. Takáto dohoda rodičov sa potom stane súčasťou súdneho rozhodnutia. Ak sa rodičia nedohodnú, rozhodne súd podľa uvedených ustanovení Zákona o rodine. Otázku zverenia dieťaťa a úpravy styku treba posudzovať veľmi starostlivo, pričom rozhodujúce budú tak okolnosti na strane maloletého dieťaťa (napr. jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá vo výchove, ekonomické pomery a pod.), ako aj pomery na strane rodičov. Pri rozhodovaní sa musí súd riadiť vždy záujmom dieťaťa. Je potrebné, aby súd našiel vždy bezpečný podklad pre hodnotenie osobných a povahových vlastností rodičov a prostredia, v ktorom rodičia žijú. Musí zistiť, aký majú rodičia vzťah k dieťaťu a ako sa o neho doteraz starali. Zistí tiež, ako rodičia žijú, v akom prostredí chcú dieťa vychovávať a ako mienia zabezpečiť jeho priaznivý vývoj s ohľadom na jeho individuálne potreby.

19. V prípade, ak dôjde k rozpadu rodiny a je nevyhnutné rozhodnúť, s ktorým z rodičov bude dieťaťo naďalej žiť, nezasahuje sa týmto rozhodnutím do výkonu rodičovských práv a povinností druhého rodiča. Tieto zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. Priestor na realizáciu týchto rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života. Je chránená článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z tohto článku vyplýva tiež pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinnoprávnych väzieb. Vyhliadky na vytvorenie takýchto väzieb sa postupne znižia a napokon zaniknú, ak biologickému rodičovi a dieťaťu nikdy nie je dovolené stýkať sa, alebo len tak zriedka, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi vzniknúť. Preto súd musí pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti a pri úprave styku osobitne zvažovať budúcu perspektívnosť dodržiavania svojich rozsudkov. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že „je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov“ (Gorgulu vs. Nemecko), resp. „že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku druhého rodiča“ (Hansenová vs. Turecko).

20. Právo styku rodiča s dieťaťom je úplne novým právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. Právo styku vychádza z Ústavy SR, keď v zmysle ust. čl. 41 ods. 4 Ústavy SR „starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona“. Právo styku vyplýva tiež z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, kde je upravené v ust. článku 7 ako právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, v ust. článku 8, ktorý zakotvuje právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných vzťahov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov, v ust. článku 29 bod 1, v zmysle ktorého má výchova dieťaťa viesť k posilňovaniu úcty k rodičom dieťaťa, tiež v ust. článku 9 bod 3, podľa ktorého štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa, a v súvisiacom ust. článku 18 bode 1, ktorý priznáva obom rodičom spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

21. Na účely riešenia sporných otázok v odvolacom konaní považoval odvolací súd za nutné akcentovať záujem dieťaťa ako základný princíp formulovaný v ust. článku 5 Základných zásad Zákona o rodine, ktorý predstavuje najvyššie kritérium pri vykonávaní akýchkoľvek opatrení majúcich vplyv na pomery maloletého dieťaťa. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa podľa ust. článku 5 písm. a) až i) Základných zásad Zákona o rodine zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie

dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. Pre rozhodnutie príslušného orgánu, ktoré sa týka maloletého dieťaťa, nemôže byť zohľadnený ako prioritný záujem rodičov, príbuzných či iných osôb; kľúčovým je totiž dosahovanie blaha maloletého dieťaťa, ktorému majú byť vytvorené všetky podmienky tak, aby sa z neho vyvinul zdravý dospelý jedinec.

22. Potrebu zachovania súrodeneckých väzieb akcentuje právna úprava aj v ďalších čiastkových reguláciách, ako napr. ust. § 54 ods. 5 veta druhá Zákona o rodine, ust. § 30 ods. 6, § 51 ods. 6, § 53 ods. 6 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

23. Z obsahu napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že okresný súd fakticky legitimizoval status quo vo vzťahoch medzi účastníkmi, keďže aktuálne nie je zistené, že by sa rodičia nedokázali o deti postarať, práve naopak, v prípade maloletej G., ktorá je v starostlivosti otca, ako aj v prípade ostatných detí, o ktoré sa stará matka, sú potreby maloletých v zásade rešpektované a uspokojované.

24. Súčasťou návrhu na rozvod bola rodičovská dohoda podpísaná dňa 17.02.2021, na základe ktorej mali byť všetky deti zverené do starostlivosti matky. Pokiaľ s uvedenou úpravou otec súhlasil, potom je nepochopiteľné, že následne v krátkom čase zmenil svoj názor (od 27.03.2021 je maloletá G. kontinuálne v jeho starostlivosti). Uvedený postup otca skôr nasvedčuje jeho nespokojnosti s celkovou situáciou v rodine a nejaví sa ako sledujúci najlepší záujem maloletej G., ako aj ostatných detí. Odvolací súd aj pri vedomí, že obaja rodičia sa dokážu o maloletú G. postarať, nevidel dôvod na rozdelenie súrodencov tak, ako o tom rozhodol okresný súd. Všetky maloleté deti sú v útlom veku, ťažko možno preto uvažovať o ich schopnosti rozumne a nezávisle vyjadriť svoj názor; uvedené neočakával odvolací súd ani od najstaršej G.. V duchu vyššie formulovaných zásad a v snahe zachovať väzby medzi deťmi, ktoré až do rozpadu rodiny vyrastali spolu, odvolací súd rozhodol o zmene napadnutého rozhodnutia tak, že všetky maloleté deti, vrátane maloletej G. zveril do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd nespochybňuje schopnosť otca poskytnúť maloletej G. potrebnú starostlivosť, ale považuje za primárne nevyhnutné zabezpečiť také výchovné prostredie pre všetky maloleté deti, ktoré bude čo najlepšie kopírovať predchádzajúci stav pred rozpadom vzťahu matky a otca. Rozdelenie súrodencov do rôznych výchovných prostredí považuje odvolací súd za výnimočné opatrenie, ktoré v aktuálnej veci nie je podopreté žiadnymi rozumnými dôvodmi. Takýmto dôvodom nemôže byť ani snaha o zachovanie aktuálne vytvoreného stavu, existujúceho v čase rozhodovania okresného súdu, pretože tento stav nesleduje najlepší záujem maloletej G., ani ostatných maloletých detí.

25. Pokiaľ ide o úpravu styku odvolací súd zohľadnil skutočnosť, že starostlivosť o maloletú G. už niekoľko mesiacov intenzívne zabezpečoval otec, z ktorého dôvodu, ako aj z dôvodu jej veku (najstaršie z maloletých detí), bolo vhodné upraviť styk otca s maloletou G. v širšom rozsahu, ako je to v prípade ostatných (mladších) detí. Uvedené platí o to viac, že otec sám neprejavil záujem o styk s ostatnými deťmi v dlhších časových intervaloch, pričom poukazoval práve na potrebu prítomnosti matky s ohľadom na vek detí. Aj takáto odlišná úprava styku však rešpektuje názor, že súrodenci majú vyrastať predovšetkým spolu, z ktorého dôvodu sa styk otca s maloletou G. prekrýva s jeho stykom s ostatnými maloletými deťmi. Pri rozhodovaní o úprave styku otca s maloletými deťmi odvolací súd vychádzal z jediného kritéria, ktorým je záujem maloletých detí; tieto aj napriek rozpadu rodiny majú právo na zachovanie vzťahu k obom rodičom. Takéto vzťahy sa môžu zachovať len pri zabezpečení stretnutí detí s rodičom, ktorému neboli zverené, a to v dostatočnom časovom rozsahu. V čase určenom vo výroku tohto uznesenia môže otec realizovať svoje rodičovské práva a povinnosti, a to bez prítomnosti matky. Keďže aktuálne dochádza k častým konfliktom rodičov, prítomnosť matky by mohla pri styku otca s maloletými pôsobiť skôr kontraproduktívne.

26. Ako už bolo vyššie spomenuté, súd v štádiu konania o nariadení neodkladného opatrenia zisťuje súd len elementárne skutočnosti, ktoré majú byť základom pre nariadenie neodkladného opatrenia. Pokiaľ ide o výživné, samotný zákon (§ 366 CMP) obmedzuje rozsah určeného výživného len na nevyhnutnú mieru, ktorá vo vzťahu k rodičovi dieťaťa znamená jeho zaviazanie len na úhradu základných potrieb oprávnenej osoby - v danom prípade maloletých detí. V tomto štádiu konania (o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia) neboli osvedčené žiadne mimoriadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na určenie inej výšky vyživovacej povinnosti otca. Pre dočasné zabezpečenie výživy maloletých preto postačuje uloženie povinnosti otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere, ktorá by prihladajúc na rovnakú zákonnú vyživovaciu povinnosť druhého rodiča - matky (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) zásadne zodpovedala polovici sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa v zmysle ust. § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, teda polovici sumy 99,56 eur mesačne. V nadväznosti na uvedené tak odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie aj v časti výživného tak, že nariadil otcovi platiť výživné v sume 50,- eur mesačne na každé maloleté dieťa, vždy do konca kalendárneho mesiaca vopred (§ 76 ods. 1 Zákona o rodine) k rukám matky. Ku schopnosti otca uhrádzať určené výživné odvolací súd akcentuje to, že sám otec pred kolíznym opatrovníkom uviedol (správa zo dňa 22.04.2021), že si privyrába brigádnicky, z čoho treba vyvodiť, že jeho príjem nepozostáva len z invalidného dôchodku, ako to následne tvrdil vo svojich podaniach. On sám pritom ešte vo februári 2021 uzavrel rodičovskú dohodu, v ktorej sa zaviazal platiť výživné na maloleté deti v sumách uvedených v odseku 10 odôvodnenia tohto uznesenia (celkovo 320,- eur), čo tiež popiera tvrdenia otca o príjme výlučne v podobe invalidného dôchodku. Námitky otca o tom, že podpísal rodičovskú dohodu pod nátlakom manželky (matky maloletých), otec v konaní nijako neosvedčil.

27. Vo zvyšnej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd zamietol.

28. Odvolací súd neurčil čas, na ktorý nariadil neodkladné opatrenie; pričom toto tak bude trvať až do jeho zrušenia postupom podľa ust. § 335 CSP alebo ust. § 363 CMP.

29. O eventuálnom odvolacom návrhu matky na nariadenie výchovného opatrenia odvolací súd nerozhodoval, keďže o odvolaní matky proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu rozhodol v zmysle primárneho návrhu (ktorým sa matka domáhala zverenia všetkých maloletých detí do jej osobnej starostlivosti). Zároveň mal odvolací súd za to, že tu neboli osvedčené okolnosti odôvodňujúce nariadenie takéhoto výchovného opatrenia aj bez návrhu (§ 360 ods. 1 CMP).

30. Odvolací súd dodáva, že konštatované závery neprejudikujú rozhodnutie vo veci samej, t. j. vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom do rozvodu manželstva rodičov maloletých, v ktorom môžu byť vykonané dôkazy v širšom rozsahu na preukázanie sporných skutočností.

31. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože na okresnom súde aktuálne prebieha aj konanie vo veci samej, ktoré doposiaľ nie je skončené (§ 58 CMP).

32. Za účelom vykonania tohto rozhodnutia súd prvej inštancie nariadi výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 371 ods. 4, § 376 ods. 3 CMP).

33. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.